XLV. évfolyam. 30-ik szám. 1912. csütörtök, február 8.

Előfizetési ár:
Helyben, házhoz hordva
Negyedévre . . . . 3 korona.
Félévre . . . . . 6 korona.

Vidékre, postán küldve
Negyedévre . . . 3 k. 50 fill.
Félévre . . . . . 7 k. — fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK
(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden reggel, kivéve hétfő és ünnepnapi nap utánuk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budai-nagy-utca 121. szám. (Juhász-ház.)
Mindkettő a lap szellemi és anyagi részére vonatkozó ügyeivel, illetve dolgok intésendők.

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: Hollósy János | Egyes szám 2 fillér. | Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Ábrándozás.

Egy szerbiai politikus tette egyszer ezt a délszláv viszonyokra jellemző megjegyzést:

Legjobb volna az egész Szerbiát tíz évre bérbeadni valamely angol társaságnak. Azok bizonyára rendet tudnának csinálni benne.

Gunyos beszéd, de van valami alapja. Nemcsak Szerbiára, de mindarra a forgalomra, amit »délszláv viszonyok« elnevezés alatt ismer a politikai szótár. A széthúzásból, egymás meg nem értéséből van minden ország kormányzási életében valami, de itt lent mindebből sokkal több van. Sok a rajongás, az emberek tüzes, lázas álmokat ébren álmodnak és mindig valami nagyszerű motoszkál a fejekben. Nem való élet, hanem ábrándokat élnek s azokon nyargalásznak, mint gyermek a vesszőparipán.

Ilyen a legújabb sütetű ábránd, a Nagyhorvátország is. Ábrándnak ugyan nem uj sütet, de uj benne az, hogy most feliratban kérik a királyt, hogy csinálja meg a nagy horvát királyságot. Hiszen tudvalevőleg ugy sincsen egyéb gondja a királynak mostanában. Igy gondoljak ezt Zágrábban azok, akik már megint össze akarják drótozni a nagy Illirát.

Hát annyi bizonyos, hogy a délszláv helyzet furcsa, nagyon kurtán és tarkán furcsa. Nincsen ott tisztázva senki és semmi. Már ott kezdődik, hogy a horvát szabort egyik részen tartománygyűlésnek, másik részen országgyűlésnek tartják. Egyik részen a magyar parlament horvát képviselőit olyan embereknek tartják, akiket a horvát szabor fölküldhet, mint alantasabb gyülekezet, az ország tanácsába. A horvát túlzó észjárás ezt megfordítja és azt mondja, hogy ezen férfiak által a horvát országgyűlés ellenőrizteti a magyar országgyűlés tanácskozásait. Már ez is eleg tarkabarka észjárás. De hát hogyan áll maga a szabor?

A király most a horvát, szlavon és dalmát szabort oszlatta fel s ugyancsak a horvát, szlavon és dalmát képviseletet hívta egybe. Pedig Dalmáciának nem voltak ott képviselői s nem is lesznek, mert bár Dalmácia a történelem jogán Magyarországhoz tartoznek, a képviselőit az osztrák parlamentbe küldi.

Már most Bosznia és Hercegovina sehova se küld képviselőket, hanem külön parlamentje van. Az isztriai, krajnai szlovének szintén a bécsi parlamentbe küldik képviselőiket.

Most Zágrábban mégis összedugta a fejét egy csomó délszláv ábrándozó és fóliratilag kérik arra a »horvát királyt«, hogy csinálja meg nekik ezekből a testületekből a nagy horvát királyságot. Ide lyukad ki a trialisztikus hóbort. Van-e valami eltitkolt, illetve titokban dolgozó kéz, amely erre a nagy horvát ábrándozókat készteti? Nem tudni.

Csak annyi bizonyos, hogy előbb lesz a nyulból jáger, mint ebből az ábrándból valami. Nyelvi, vallási, faji ellentétek, történelmi hagyományok csaknem olyan erősen választják el a délszlávokat egymástól, mint északon az orosztól a lengyelt.

Első sorban nagy éket üt közöttük az egyiknek görögkeleti, a másiknak római katholikus, a harmadiknak mohamedán a vallása. Egy mohamedán bosnyák, vagy hercegóc sem kíván egy horváth királyság tagja lenni. Még kevésbbe a dalmát.

Mert a nyelv egységessége itt csak akadémikus értékű. Csak elmélet, mint ahogy az olasz nyelv is egységes, de a bergamói olasz nem érti meg a nápolyit. A horvát külön nyelvnek tartja a magáét, a szerb szintén annak, de a szlovén is, amely egyetemet is követel magának.

A dalmát nyelv, amelyet a horvátok hajlandók tájszólásnak tartani, csak nemrég aratott diadalt, amenynyiben Dalmáciában kifejezetten a dalmát nyelvet tettek meg a közigazgatés nyelvévé. S az is bizonyos, hogy akár Dalmácia, akár az osztrák partvidék, ha választania lehetne, szívesebben lenne olasz tartomány, mint horvát s bizonyára hevesen tiltakozna minden egyes horvátosítási törekvés ellen.

Igy állván a dolgok, teljesen igaza van a miniszterelnöknek, mikor azt mondja, hogy ezeknek az álmodozó egynehány embereknek az irkafirkálásában eppenséggel nem kell veszedelmet látni.

— — — — — — — — — — — —

Hadd álmodozzanak csak tovább az ő saját kis körüknek a négyszögesiteseről.

A választójog reformja.

(A jogakadémiai tanári kar véleménye.)

(Folytatás.) 3

A választási eljárás kérdésénél már kiindulási pontunk logikai következménye képen is a nyilvános szavazás mellett foglalunk állást.

Azt mondottuk ugyanis, hogy a szavazati jog nem puszta egyéni, jog, amihez senkinek semmi köze, hanem közjog, amelyikkel nemcsak a magunk, hanem mások, a köz sorsára is befolyást gyakorlunk, ugy tartjuk tehát, hogy azt mások ellenőrzése mellett nyiltan kell gyakorolni.

Azt csak nem vonja kétségbe senki, hogy a választói jog meghatározása és a szavazati jog gyakorlása közügy; már pedig éppen a demokratikus eszmékért folytatott harcok egyik nagy vivmánya, a demokratizmus egyik sarktétele, hogy a közügyek intézése a nyilvánosság szemeláttára történjék.

Már ez oknál fogva sem lehetünk hivei a titkos szavazásnak.

De ezenkívül minthogy véleményünk szerint a titkos szavazás éppen a mi speciális viszonyainknál fogva sok veszedelmet rejt magában, továbbá mert épen nem biztos eszköz — mint sokan hiszik — a népakarat tiszta és hamisitatlan megnyilatkozásának, — azt a leghatározottabban ellenezzük.

Elismerjük, hogy a titkos szavazás őszinte hivei meg akarják állatja mellett, vagy pláne teremteni a szólás és nyilatkozás szabadságát és nem látják be, hogy eggyel több alkalmat szolgáltatnak arra, hogy az akaratelhatározás szabadsága már csirájában elfojtassék, a lelkiismeret szabadsága megtámadtassék.

Avagy a titkos szavazással megakadályoztuk-e azt, hogy egyesek szavazata már eleve, például esküvel, legyen megpecsélhető?

Igaz, hogy a titkos szavazás mellett az egyes letett esküje ellenére is szavazhat. De melyik jobb most már erkölcsi szempontból, az e, ha valakinek politikai magatartásáét felekezete, vallása, mások által kicsikart esküje határozza meg és irányozza, vagy az, ha letett esküje ellenére is követi meggyőződését — és esküszegővé lesz.

A titkos szavazásnak tehát éppenséggel nincs erkölcsnemesitő és karakterfejlesztő hatása.

Azonkívül ellenkezik a magyar nemzet ősi jellemvonásával: bátortalanná, alakoskodóvá, bujkálóvá teszi az embert.

Továbbá bizalmatlanságot kelt, szétválasztja a polgárokat és igy nem kedvez a szabadságnak, ellenben kedvez a magyar államesszme ellenségeinek, akikkel szemben, hogy az állam érdekében gyakorolják e szavazati jogukat, az ellenőrzés eszközétől fosztmeg.

Az az állítás, hogy a titkos szavazás mellett nincsenek, vagy pláne nem lehetnek üldöztetésnek kitéve a választók, — nem állhat meg. Mert nagyon is elkép-

„Kecskeméti Vasszerkezeti Művek"
Cégtulajdonos: BICZÓ BENJAMIN Kecskemét, Rákóczi-út 20.
Tervez és készít a vasipar körébe tartozó mindennemű munkákat.
Telefonszám 72. Terv- és költségvetés díjtalan. Sürgönycím: „Vasművek"

zelhetők olyan helyzetek, midőn épen azok fognak üldöztetni, akik szavazatukkal nem szolgáltak rá.

A gyanunak jóformán mindenki ki van téve.

A titkos szavazás nem járt a kivánt eredménnyel sem Franciaországban, sem Spanyolországban. A megvesztegetés és a presszió azontul is ép oly mérvben üzetett, mint azelőtt. Hogy nálunk miért járna jobb eredménnyel, nem tudjuk elképzelni.

*

A választójog megállapitásánál tehát abból indulunk ki, hogy az első sorban közjog, aminek az arra való alkalmatos ságon kell alapulni. Az általános választójog elvi alapjára tehát nem helyezked hetünk. Azonban számolva az ország közállapotával, a felfogás mikéntjével és a fejlődő élet követelményeivel, egy olyan kiterjesztés mellett foglalunk állást, amelyik végeredményben az általános választójog erejével fog hatni; de azért nem általános választójog az, nem is lesz azzá, nem is nevezzük annak, sőt nem tartjuk az állam, a törvényhozás tekintélyéhez sem méltónak, hogy bármilyen széleskörü, de nem az általános választójog elvi alap jára fektetett választójogot annak nevezzen.

Teljes mértékben osztjuk azt az aggodalmat, hogy egy ilyennek az általános választójog szine és neve alatt való tör vénybe iktatása veszedelmet rejt magá ban: azontul joggal és méltán követelhető a törvénybe iktatott elvnek minden vonatkozásában való keresztülvitele.

Legvégül megkivánjuk jegyezni, hogy véleményünk szerint az uj elemektől nem kell félteni parlamenti életünk szinvonalát.

Tapasztalati tény az, hogy egy nemzet, vagy egy társadalmi osztály azt az intézményt, amelyet hosszu harcok és fáradtságos küzdelmek árán maga vivott ki magának, rendszerint megbecsüli. — Viszont ami önként hull valakinek az ölébe, az az illetőre elveszti értékét.

Erős a meggyőződésünk, hogy az uj elemek a szavazati jogot már ez oknál fogva is értéknek tartják és céltudatosan fognak vele élni.

Ellenben azok, akik nem küzdöttek érte, — az általános választójog mellett pedig a választók tekintélyes része ilyen lenne — nem is ismernék annak becsét, nem tudnának vele élni és végül is a demagógiának esnének áldozatul.

Ne dobjuk hát az ölükbe a szavazati jogot, hadd küzdjenek meg érte előbb ők is.

Ne fosszuk meg őket a szavazati jog értékétől és ne fosszuk meg politikai életünket sem egy majdan értékes elemtől.

Sötét gondok.

A tisztelt Házban az egyiptomi ci garetta is szőnyegre került. A karcsu, finom, gondűző egyiptomi azon a réven foglalkoztatta a hon bölcs atyáit, hogy mint mindennek széles e hazában, feljebb ment az ára. És az ország annyi sok baja közepett, emiatt is panaszt emeltek a képviselők. Szó sincs róla, ez a drágulás is sok embernek kellemetlen, de van egyéb, amit hamarabb kell orvosolni, mint a cigaretta drágaságot.

Az illatos cigaretta fustjén tul tekintve meglátjuk, hogy félmillió gyermek számára nincsen iskola. A legutolsó sta tisztika szerint a 3 125,000 tanköteles gyermek közül nem iratkozott be, — mert nem volt iskola — 655,000 gyermek, Az összes iskolákba járt 2 462,000 tanuló, egy egy iskolára tehát esett 149 tanuló. Ami oly óriási elmaradottság és oly fokú kulturbaj, melyet csak akkor foghatunk fel, ha a mi statisztikánkat összehasonlitjuk a külföldi államokéval. Igy, amig nálunk egy iskolára 149 tanuló esik, Finnországban csak 41, Olaszország ban 62. Franciaországban 64 Bulgáriá ban 112

Államositani kell a rettenetes közegészségügyi szolgálatot, mert a statisztikai adatok megdöbbentő szinekben tün tetik fel az ország közegészségügyi viszonyait s az az elszomoritó s ezért van a sürgős beavatkozásra szükség, mert a halandóság sokszorosan pusztit ép a pro letáriátus között, a nyomortanyákon. Micsoda adatok például a következők? Magyarországon 1906 ban 646 ezer gyermek születejt, de ebből 12 ezer holtan jött a világra s a sivatag kulturáju Oroszországot kivéve, nincs állam Európában, ahol akkora volna az egy éven alóli gyermekhalandóság, mint nálunk.

Meg kell találni azokat a higienikus módszereket, amelyek megtanitják élni a tömegembert. Okos, szociális tudnivalókról kell felvilágositani a fogékony gyermek lelkét, oly ismeretekkel kell ellátni, melyekből megérti, hogy mikép lakjék, ruházkodjék s hogy kimélje életerőit. Magyarország a legtüdővészesebb ország az egész földön, ahol 100,000 lakosra 384 tüdővészben elhunyt esik.

A kórházügy nyomoruságos voltát eléggé igazolja az, hogy negyvenezeren felül vannak hülyék, őrültek, közveszélyes elmezavarodottak az országban kórházi ápolás nélkül.

A közigazgatás rendezésének ügye erősen belejátszik a jövő politikai életébe. A ma közigazgatásának tisztikara nem független. Rosszul van fizetve. Szinte évtizedek óta egy a fizetése s az a szerény, külön állami dotáció, melyben most ré szesedik, még mindig aránytalan a hor ribilis módon megdrágult megélhetési viszonyok között. Biztositsuk csak annak a kellően kvalifikált, tisztességes s legalább is az állami méretekkel dotált közigazgatási tisztviselőnek vagyoni helyzetét, rendezettsége mellett a politikai, az államhatalomtól való függetlenségét is, azon nal nem lesz olyan hajmeresztően félelmetes az állami közigazgatás.

Mindezek a szomoru képek vibrálnak a megdrágult egyiptomi cigaretta finom, kék füstjén túl . . .

NAPI HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma: 141

Naptár: 1912. év, február hó 8., Csütörtök, Róm. kath.: Math. János hv., **Protestáns**: Salamon, Görög-orosz: 1912. január hó 26., Xenophon, Izraelita: 5672. év Vaera 20. — Napkelte 7 óra 20 perc, Napnyugta 5 óra 8 perc, Naphossza 9 óra 48 perc. — Holdkelte 11 óra 50 perc, éjjel, Holdnyugta 9 óra 43 perc, délelőtt. — Utolsó negyed 10 én 1 órakor, éjjel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Elvétve csapadék, — nyugaton enyhébb, — keleten hidegebb.

Hóhegyek.

Nincs, nem lehet tovább panasz az időjárásra, amelyet azzal vádoltak meg kishitű emberek, hogy elsikkasztja a telet. Van tél. Igenis van. Ezt láthatjuk is, a mindeneket eltakaró hó fehérségében. De érezzük is dermesztő hidegében.

Két nap óta most már igazán tél van. A szép, a kivánatos, a kellemes tél, amivel mindenki nagyon meg van elégedve, amire senki nem panaszkodik.

Lehet korcsolyázni, szánkázni, ki fagy keményen a kolbász, a nyers sonka, az emberek pirosak az egészségtől, a kedélyek is felszabadulnak a nyomás alól. A szegény verebek és egyéb madárkák szenvednek csak ilyenkor, mert nem találnak élelmet, hiszen mindent hó takar. Azért ekkora városban akadnak jó lelkek is, akik ezekre is gondolnak egy parányi keveset.

A téli kép fenséges alakja teljesen és minden izében látható. Az utcákon az ember magasságú hóhegyek, különösen ahol térség van, — festeni valók.

Igazán a maga külsőségében a télnek is meg van a maga poézise, de csak addig, amig igazán tél. De haj, majd talán egy két hét mulva, vagy egy hónap mulva, (bár minél később lenne!) olvadni kezd és csurog, folyik a szüz fehér hóból való szennyes lé és facipőt köthetünk . . . akkor majd megszenvedünk ezért a most élvezett gyönyörűségekért.

Nagyon bölcs dolog tehát, hogy az utcákról, a terekről nem hordják el a hóhegyeket. Ne is hordják, Isten ments. Hisz oly kevés és rövid a földi gyönyör! Miért fosztanák meg az embereket ettől a kicsiségtől . . .

— **Bankett a helyettes polgármester tiszteletére**. Ma, szerdán este a városi tisztviselők bankettet rendeznek a kaszinó disztermében Bagi László h polgármester tiszteletére.

— **Hajdú József előadása**. A Katona Kör népszerű tudományos előadásainak sorozatában a mai csütörtök délután Hajdú József ref. főgimnáziumi tanár tart előadást a Röngten sugárról, kisérletek bemutatása mellett. Kezdete 5 órakor a Polgári Leányiskolában.

— **A Rongyos Egyesület** f. hó 11 én, délátán 5 órakor a ref. kollegium tornacsarnokában tartja negyedik fölolvasóünnepét, Gallacz Irma és Heverdle Margit úrleányok, valamint Zsigmond Kálmán ur közreműködése mellett. Jegyeket a Katona gyógyszertárban lehet váltani személyenként 60 fillérért,

— **A javadalmi bizottság ülése**. A javadalmi bizottság a hét végén — valószinüleg szombaton — ülést tart.

— **A város hasznot hajtó vállalatai.** Pozsony város polgármestere átiratot küldött Kecskeméthez, amelyhez csatolva megküldötte a polgármesterek Sopronban, a mult év szeptember 11 én tartott értekezletében elhatározott s a kormányhoz és a képviselőházhoz intézendő feliratot. Ez a felirat azt kérelmezi, hogy a városok által űzött hasznothajtó foglalkozások és vállalatok közérdekü vállalatoknak minősittessenek és azok jövedelme mindenféle adó alól mentesittessék. Kecskemét hatósága közölni fogja a város két országgyülési képviselőjével, hogy a képviselőházban és a kormánynál támogassák az abban foglaltakat.

— **Választmányi ülés**. A Kecskeméti Atlétikai Club választmánya ma, szerdán este fél 9 órakor a Szklenár féle étteremben ülést tart.

— **Farsangi Ujság**. A kecskeméti szervezett munkások folyó hó 11-én az Iparos Otthonban jelmezestélyt rendeznek. Ez alkalomra a rendezőség egy igen ötletes meghivóról gondoskodott: egy négyoldalas, rózsaszinü alkalmi lapot adott ki, Farsangi Ujság cimmel. — Ez az eredeti meghivó bizonyára nagy hatást tesz a közönség körében.

— **Állatvédelmi intézkedések** A Kecskeméti Állatvédő Egyesület átirt a városi tanácshoz, hogy erélyesen büntesse meg az éneklő madarak tojásainak pusztitóit. Meg is érdemelnék a lelketlen fickók, kik nem szánják pusztán pajkosságból kifosztani a hasznos, éneklő madarak fészkeit, hogy szigoruan büntessék őket. — Ugyancsak az állatvédő egyesület átirt a rendőrkapitányságnak, hogy legyen gondja arra, hogy a baromfiak legalább a piacon emberségesebben kezeltessenek; sokat össze ne kössenek és fejjel lefelé ne forditsák őket.

Takarékbetéteket 5 százalék mellett kamatoztat a Néptakarékpéntár, a Beretvás-szálloda átellenében, hivatalos órák hétköznap d. e. 8—12, d. u. 2—5-ig, vasárnap és ünnepnap délelőtt 8—10-ig.

— **Névtelen levelek.** Az a szokás kapott lábra ujabban Kecskeméten, hogy egyes hivatalfőnökökhöz és a rendőrséghez is névtelen levelek utján tesznek feljelentéseket valamely alsóbbrendü tisztviselő ellen valamely állitólagos vissza élésért, vagy szabálytalanságért. Sokszor van ugyan valami alapja az ilyen feljelentésnek, erélyes megtorlás azonban ilyen esetben sem vihető keresztül, mert részint a névtelen levél nem alap ahoz, hogy eljárást inditsanak, részint ha meg is inditanák az eljárást, tanuk és bizonyitékok hiányában — mivel a névtelen levél soha sem tartalmaz ilyeneket — meg kell szüntetni az eljárást. Igen sok névtelen levél alá „egy bizottsági tag“ és más ily értelmü kifejezések vannak irva. A nép meg fontolatlanságával ugyan összeegyeztethetőnek tartjuk még a névtelen levél irást, de bizottsági tagtól már elvárnánk annyi erkölcsi bátorságot, hogy minden tapasztalt visszaélés vagy szabálytalanság ellen nyiltan lépjen fel.

— **Somogymegye adománya.** Somogy vármegye alispánja a napokban 500 koronát küldött a kaposvári m. kir. adóhivatal utján a földrengéskárosultaknak.

* **A kecskeméti kovács- és bognár iparosok** február 20-án az Iparos Otthon disztermében vacsorával és tánccal egybekötött zártkörü társas estélyt rendeznek, egész éjjel ingyen bor kiszolgálással. — Kezdete este fél 8 órakor. — Belépti dij hölgyek részére 3 korona, urak részére 4 korona.

— Hét napig temetetlenül. A felsőalpári puszta halottkéme távirat ban értesitette a rendőrséget, hogy az ottani pusztai temető hullaházában egy halott fekszik hét nap óta temetetlenül. Tormássy István rendőrkapitány azonnal intézkedett és egy rendőri készenlétet küldött ki a helyszinre. Mivel a halottnak hozzátartozói nincsenek, a város költségére fogják eltemetni.

— **Dr. Dobó: ›Jogi Szeminárium‹** (Kolozsvár, Bolyai-u. 3), évtizedes működésének nivója, sikeressége és bámulatos eredményei ma már a köztudatba mentek át. Másfél ezerre megy ma már ama diplomás emberek: ügyvédek, birák, jogtudorok, államtudorok, közigazgatási hivatalnokok száma, akik dr. Dobó intézetében nyert készülés alapján lettek vizsgáikra és az életre egyaránt alaposan kiképzett tartalmas szakemberek. Ez a látszólag elbizakodott hang egyáltalában nem fog tulzottnak föltünni azok előtt, akik rendszerüket, tanerőik és eszközeik tartalmasságát, tevékenységük szinvonalát ismerik. Az intézet célját, rendszerét és előnyeit „A jogi vizsgák letétele“ c. kiadvány részletesen ismerteti s ha netán még el nem olvasta volna, lelkére kötjük, hogy mielőtt az ügyvédi vizsgára, — szigorlataira, — alap- és államvizsgára a készülődést megkezdené, vagy folytatná, saját jól felfogott érdekében föltétlenül olvassa el. Dij és portómentesen küldi a szeminárium mindenkinek. Ugyancsak készséggel és dijmentesen válaszol minden a jogi tudományt érintő kérdésre.

— **Lezárt kút.** Egyik régebbi számunkban megirtuk, hogy a rendőrség közegészségügyi osztályához feljelentés érkezett, hogy Schenk Rudolf pékmester udvarában levő kút, melynek vizét a sütemények készitéséhez felhasználták, undoritó piszkos, sőt a közeli emésztő gödör által megfertőzött. A főorvos a kérdéses kutat a városi kutmesterrel megvizsgálta és mivel annak vizét az egészségre ártalmasnak találta, a kút lezárását elrendelte.

* **Cigány álarcos bál.** Kállai István teljes zenekarával f. hó 19 én, hétfőn este 7 órakor Joó István Vásári-nagy utcai Gazdasági Gőzmalom Gőzfürdő épületében levő vendéglőjében „Cigány álarcos bálat“ rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghivja a rendezőség. Belépti dij személyenként 1 korona.

Ügyvédi iroda megnyitás. 4664

Dr. Szigethy Zoltán

köz és váltóügyvéd

értesiti a jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodáját I. tized, **Nagyvásári utca 2|9.** sz. alatt, a Domokos féle házban, Ruttkay orvos háza mellett ☛ **megnyitotta.**

— **Nagy álarcosbál.** Balogh Bandinak, számos arany- és ezüstérem-tulajdonosának, Kecskemét 40 évig volt első zenekar vezetőjének emléke fentartása céljából és az özvegy javára 1912. február hó 20 án, azaz hushagyó kedden, Beke Imre úr tánc termében táncvigalommal egybekötött *Nagy álarcosbál* tartatik, a melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghivja Bábiczki Géza főrendező. Beléptidij 1 korona. Kezdete este fél 8 kor.

— **Tettenért vasuti tolvaj.** Az utóbbi időben többször előfordult, hogy a vasuti teherpályaudvarra érkező árukat tolvaj kezek megdézsmálták. Különösen a még a kocsikban levő árukat lopkodták előszeretettel a vakmerő tolvajok. Tegnap aztán Mészáros raktárnok tetten érte Romhányi Mihályt, Cziker Adolf kereskedő napszámosát, amint egyik leolmozott kocsit felnyitott és abból 3 csomag porcellán edényt el akart emelni. Romhányit átadták a rengőrségnek.

— **Megszökött tanoncok.** Schenk Rudolf pékmester tanonca Tura László, Kalmár Gergely iparos tanonca Kőszegi Imre és Zana Ferenc kereskedő tanonca Scherer Sándor megszökött. A rendőrség intézkedett a szökevények visszakisérése ügyében.

Egy temesvári elmebajos a kecskeméti vonaton.

Kalandok, botrányok Kecskeméttől-Bpestig

Az egyre tökélesedő ujságirás az eseményeknek mindig szélesebb skáláját illeszti nagy koncepciójába. Nem is olyan régen, bürokratikus politikai, önkormányzati, törvénykezési és rendőrségi események bürokratikus elkönyvelése volt az ujságirás.

Ma már tele van szinekkel, oknyomozó. A detektiv rohant az eseményekkel és nyomban azok után, a legideálisabb szervességbe illeszkedik az élettel. Azt hiszem, az ujságiró még kevés differenciálódás után a legtökéletesebb oknyomozó történet irója lesz a társas életnek, a melynek a megértéséhez minden mozzanata fontos.

Ilyen csekélynek látszó, de érdekes és jelentős eseménytöredékeknek voltam tanuja azon a gyorsvonaton, amely vasárnap reggel Temesvár felől Szegeden és Kecskeméten át jött Budapestre. A vonat másfél órás késéssel, tehát fél 2 helyett három órakor érkezett meg a fővárosba és igy több időm volt a szerencsétlen beteg ember megfigyelésére.

Előadás a vonaton.

A vonatunk fél kettő táján érkezett Kecskemétre, ahol Müller János szegedi borkereskedővel és Hacker Bélával, a szegedi Délmagyarország egyik kiadójával az étkező kocsiba mentem. A levesnél tartottunk csak, amikor a mellettünk levő két személyes asztaltól fölkelt az egyik ur és minden asztalnál leadta a névjegyét. Az volt rajta:

ENGERT FERENC
posta és távirda számvizsgáló.

Az en-block való különös bemutatkozást ezzel a kommentárral kisérte Engert ur:

— Megfogják engedni a hölgyek és urak, hogy én egy előadást tartsak. Van egy munkám a haza állapotáról, amelyet a Pesti Hirlap vezércikkirójához irtam. Ott majd olvashatják is. Ez az ur kérte, hogy olvassam fel neki. (Itt a vele egy asztalnál ülő urra mutatott.) De a munka oly értékes, de én nem is tudok lassan felolvasni, mert kitünő tenor hangom van.

Senki sem utasitotta vissza a teljes folyékonysággal, de némi zavartsággal beszélő Engertet, aki szemüveget hordott, beretválatlan, erősen megnyult és sovány arcú volt. Csak a pincérek mosolyogak, meg egy finom arcu úriasszony nézte különös érdeklődéssel, később jóságos, szánakozó mosollyal. Voltak pedig az előadásban példás motiválatlansággal és összevisszaságban ilyen dolgok:

— Tisztelt vezércikkiró úr, önnek nincs igaza, a haza mellére tömérdek bajok nehezednek, az emberek évenként millió számra vándorolnak ki, a tisztviselők elégedetlenségének moraja a Kárpátok csucsán is zug és ön mégis tűri azokat a kormányokat, amelyek Magyarország bársonyszékeiben ülnek. Pedig önnek módjában lenne ezeket a kormányokat megszüntetni, csak talán azokat a módokat nem tatálta meg, amelyekkel a tisztviselők bajai orvosolhatók. Én tehát rohanva sietek, hogy önt kihuzzam a kátyuból és elvezessem arra az igéret földjére, ahol a tömérdek szegény emberre nem gyötrelem az élet.

Az ilyen tónusban tartott felolvasását szabadelőadással kisérte Engert. Miközben egy vizes poharat teleöntött borral és egy kortyra kiitta. Vett egy Tisza-szivart, fizetett és nyomban kiment az étkező kocsiból.

Jön a rendőrség.

Tegnap este a fővárosban Nagy Endre kabaréjába bement egy ur, az első sor első székéhez tartott és ott helyet foglalt. Nyomban nagyon otthonias volt, hatalmas szivarjából nagyúri módon pöfékelt, műsorát, zsebkendőjét és a zsebéből előszedett egyéb dolgokat a zongorára rakott le, amiért konfliktusa volt először is a karmesterrel, aztán az egész közönséggel. Ez az ur Engert Ferenc volt, akit a rendőrségnek adtak át.

Álljon itt egy kis taaulság is. Engert Ferenc az úton is erősen dohányzott és borozott. Temesvárról egyedül bocsájtották nagy hosszú útjára a — szanatóriumba.

Erről kellene előadást tartani egész Magyarországon.

Brutális nagykőrösi legények.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A mai esküdtszéki tárgyaláson két nagykőrösi legény ült a vádlottak padján halált okozó sulyos testisértéssel vádolva.

Szivák János 21 éves és bátyja, József 26 éves legények még november hóban többekkel együtt mulattak a Nagykőröshöz tartozó Nyársapát pusztán Berkes Dániel korcsmájában. Mikor már jócskán felöntöttek a garatra, az ott szintén mulató Varga Balázs kezét rátette Szivák József vállára, — kissé erősen, ugy hogy Szivák ezt ütlegnek vélte, amiért is rátámadt és földre teritette. Ekkor lépett oda az ifjabb Szivák, ki bátyjának segiteni vélt azzal, hogy Vargára ráugrott és a hasán táncolt. Varga a kapott sérülésekbe harmadnapra nagy kinok között meghalt.

A mai tárgyalást dr. Kiss János elnök vezette, szavazóbirák Tóth Antal és Hajdu György voltak. A vádat dr. Gyalókay Sándor kir. ügyész képviselte; Szivák Jánost dr. Virányi Lajos ügyvéd, Szivák Józsefet pedig Augner Rezső ügyvédjelölt védte.

Délelőtt a tanukihallgatások folytak, a perbeszédekre és itéletre délután kerül a sor. A tárgyalás vége 7 órára várható.

Anyakönyvi kivonat.

— 1912. február 7. —

Születések. Oskolás Juliánna rk. Cseh Ilona rk. Bényi Eszter rk. Nagy János rk, Hubert János rk.

Halálozások. Varga István rk. 41 éves, Kalocsai Juliánna rk. 21 éves, Molitor Rozália rk. 3 éves, Kozma Margit izr. 2 éves, Nyilas Etel rk. 12 napos, Szummer Mária rk. 8 napos.

KECSKEMÉTI VÁROSI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1912. február 8-án

Páros bérlet 39.

Ez idényben először. — Közkivánatra:

Diáktörténet

4 felvonásban dalokkal és tánccal. — Irta Farkas Imre. Rendező: Gulyás Menyhért.

SZEMÉLYEK:

Pétky János, csongrádi polgármester	Juszt Gyula
Pali, a fia	Sziklay Jenő
Evike, a leánya	Sándor Steffi
Holecsy Pista	Matolcsy Béla
Suneik Gergely	Szentes János
Adrobimé János, csapláros	Gulyás M.

Aki igazán jót akar, az eredeti „Pfaff" varrógépet vegyen,

amely sohasem mondja fel a szolgálatot, s így azzal sok kellemetlen vesztéstől menekül meg. Úgy minden ipari célra, mint családi használatra és a műhimzésre kiválóan alkalmasak. — Az **eredeti Pfaff varrógépek** kiválójoságát igazolja az is, hogy **eladásukhoz** nem kell ügynökszeremint más varrógépek eladásához.

Egyedüli nagyraktár:

Téby Lajos mechanikusnál, III., Kohány-utca 2. szám, Beretvás-szallóval szemben.

Friss tojás 25 darab 1 frt, friss irosvaj 1 frt 40 kr, citrom, narancs és mandarinból óriási lerakat. Tojást a legmagasabb napi áron veszek. — Gonda Izidor.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség és barátaim szives tudomására hozni, hogy a **Ladányi-utca 2. szám alatti Szeless-fele vendéglőt átvettem** és a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. **Kitünő fajborok** (tihari, érmelléki és világosi), **jó magyar olcsó koszt**, cigányzene, szolid kiszolgálás.

Szives pártfogást kér: 4735

Lengyel Bandi,

a „Kis pipa"-hoz cimzett „Bihari csárda" tulajdonosa.

Eladó hét wagonravaló **szilfa törzsek**, 40—80 cm. átmérőjűek, köbméterre **20 korona** Palics fürdő állomáshoz közel; értekezni lehet **Ermel Gyula** nagybirtokos úrnál, Palics fürdőn, vagy Kecskeméten, IV. tized, Árok u. 11. 4810

A KAKUKFŰ KESERŰ HASZNÁLATA

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott **Kakukfű keserű háziszer** (elix. fum off.) néhány nap használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomorideges séget, az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszer. — **Kecskeméten egyedül kapható:**

Hornyák Ferenc drogeriájában, Nagykörösi-utca.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik. Óvakodjunk utánzatoktól! — Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix fumar off. védjegy rajta van.

Kecskeméti Butoriparosok Áruraktár Szövetkezete,

Nagykörösi utca 22. mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. **Nagykörösi utca 22.**

Ajándékokra alkalmas

nagy készlet **szép** és **jó butorokból.** Állandó nagy raktár saját készítésű kárpitos, esztergályos és asztalos bútorokból.

Teljes lak- és szálloda-berendezések.

Függönyök, ablakvédők, szalongarniturák, ebédlő, hálószoba és *konyhaberendezések.* — **Képek** és **tükrökben** nagy raktár. Valódi japán *parvánok* és **ernyőtartók** valamint

gyönyörű gyermek és **játékbútorok.**

Eladó háztelkek. Máriavárosban, a műúton, **Böhm-féle majorból 3 háztelek** 150—160 négyszögölenként, **20 évi törlesztésre,** — **igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó;** — továbbá a rajta levő és a műútra kidülő **két üzlethelyiség,** mely **korcsma** és **fűszerüzletnek** kiválóan alkalmas, szép nagy pincével, 300 □ öl udvartelekkel, **május 1-ére kiadó** vagy **eladó;** értekezni lehet a tulajdonos **Szathmáry Jánossal,** XI. tized, 371. számú háznál.

Hatta Károly

villamos szerelő (elektrotechnikus) Kecskemét, VII. László Károly-utca 8.

Költségvetés díjtalan.

Készít erős és gyenge áramu vezetékeket, ugymint villamos világitás, villamos motorok, csillárok, házi csengők és házi telephonok felszerelését jótállás mellett, ugyszintén javitások gyors és pontos elkészitését, — **jutányos árakon.**

Lakatos-tanoncok felvétetnek Boda Antal lakatosmesternél, — Kasza utca 431. szám.

KIADÓ 4017

a Lestár tér 1. szám alatt levő Thomka-féle házban (postépület) az **emeleten** négy **háromutcai, két udvari szobából** és **mellékhelyiségekből álló lakás,** valamint **negy utcai szobából** és **mellékhelyiségekből álló másik lakás 1912 május 1-től kezdődőleg. Eladó** a II. ik tized, Mária utca 74 számu **ház.** Mindezek felől értekezhetni a Kecskeméti Központi Takarékpénztár igazgatósági elnökénél, köznapokon d. e. 8—12 ig.

Az igazgatóság.

Eladó vagy kiadó vendéglő.

50 év óta fennálló jó forgalmu vendéglő — más vállalat miatt — *azonnal vagy május 1 ére kiadó*; ugyanott egy *modern üzlethelyiség* kényelmes lakással *kiadó.* Ezen házban, mely 2 éves új modern épület, van a Mezei u. cára nyiló *5 üzlethelyiség* lakásokkal, pince és kamrákkal ellátva, kugli pálya, kút és tágas udvar, — kedvező fizetési feltételekkel eladó; értekezhetni ugyanott VI. kerület, Mezei- és Zsinór u. cára sarok 36 uj szám alatt a tulajdonossal. 4751

Ültessünk diófákat!!

Valamennyi gyümölcsfák között a diófa az, amely a legbiztosabb és legjövedelmezőbb kamatozást szolgáltatja, ami a következőkből kiviláglik:

1. nem igényel semmiféle metszést, amint azt minden más gyümölcsfa évente többé kevésbbé kivánja,
2. teljes rovar és féregmentes,
3. nem igényel semmiféle kulturát; elültetve, minden elősegités nélkül, magától fejlődik bőven termő szép fává,
4. ha csak rendkivüli téli fagyok nem voltak, évente dus termést hoz. A dió egy évig kifogástalanul eltartható és igen keresett kiviteli cikket képez,
5. túltermelés diónál nem tapasztaltatott, miután mindenkor szivesen keresett cikk,
6. idősebb korában nagy fává kifejlődve, törzse ipari célokra használt értékes fát szolgáltat, emelyért gyakran rendkivül magas árakat fizetnek.

Az összes diófajok között a francia papirdió a legjobb, a legdusabban termő és legellenálló képesebb faj. Ezen **valódi** francia papirdióból **flatal, erőteljes fákat** a következő árakon szállitom: **1 darab 1** korona **80** fillér, **10 darab 17** korona, **100 darab 160** korona. **A legalkalmasabb ültetési idő** oktober hó közepe és marcius hó eleje.

Mühle Árpád udvari szállító, faiskola nagytenyészet **Temesvár**

3 szobás udvari lakás

a szükséges mellékhelyiségekkel és villanyberendezéssel folyó évi **május 1-ére kiadó;** értekezni lehet a Kórházberendezési Vállalatnál, III. kerület, belső Széchenyi-utca 15. szám. 4832

Kiadó lakás.

IV. tized, Sárkány-utca 9 szám alatt **2 udvari szoba, konyha, éléstár, faszin május elsejére kiadó;** értekezhetni fenti szám alatt **Tóth Antalnál.** 4827

Irodai teendőkben:

magyar és **német irás** és **beszédben teljes jártassággal bíró egyén** — délutáni órákra — **irodai alkalmazást keres.**

Bővebbet a kiadóhivatalban **„B"** jelige alatt. 4831

Nyomtatott az Első Kecskeméti Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Könyvnyomdájában, Kecskeméten. 1912.